

№3/1-2018

გადაწყვეტილება საქართველოს სახელით

07 ივნისი, 2018 წელი

ქ. ბაღდათი

**ბაღდათის მაგისტრატი სასამართლო
მოსამართლე მანანა ნიკაჭაძე
სხდომის მდივანი ირმა ჭუმბაძე**

მოსარჩელე - სსიპ სოციალური მომსახურების სააგენტოს
ბაღდათის რაიონული განყოფილება

წარმომადგენელი - მ----- მშ-----ე

მოპასუხე - ხ---- დე---ე

დავის საგანი: - უკანონოდ მიღებული ფულადი სოციალური დახმარების დაბრუნება სახელმწიფო ბიუჯეტის სასარგებლოდ.

აღწერილობითი ნაწილი

1. სასარჩელო მოთხოვნა

დაეკისროს მოპასუხე ხ---- დე---ეს უკანონოდ მიღებული ფულადი სოციალური დახმარების (საარსებო შემწეობის) 200 (ორასი) ლარის სახელმწიფო ბიუჯეტის სასარგებლოდ ანაზღაურება.

სარჩელის საფუძვლები:

ხ---- დე---ის ოჯახი სოციალურად დაუცველთა ოჯახების მონაცემთა ერთიან ბაზაში დარეგისტრირებული იყო 2013 წლის აგვისტოდან როგორც სოციალური დახმარების (საარსებო შემწეობა) მიმღები. სოციალური მომსახურების სააგენტოს ბაღდათის რაიონული განყოფილებისათვის სოციალური მომსახურების სააგენტოს 2017 წლის 05 ოქტომბრის N 04/62491 წერილით

ცნობილი გახდა ბ----- მცხოვრები ხ---- დე---ის ოჯახის წევრის ლ----- ცხ-----ის (პ/ნ 0-----) გარდაცვალების შესახებ. 2017 წლის 09 ოქტომბერს მოპასუხე ხ---- დე---ეს გაეგზავნა წერილი N 04-06-07/1930 საარსებო შემწეობის შეწყვეტის თაობაზე. 2017 წლის 31 ოქტომბრის N 04-06-07/1999 და 2017 წლის 28 დეკემბრის N 04-06-07/ 2297 წერილებით მოპასუხე ხ---- დე---ეს გაეგზავნა გაფრთხილება აღედგინა სახელმწიფო ბიუჯეტის სასარგებლოდ უკანონოდ მიღებული საარსებო შემწეობა 200 ლარი. მოპასუხის მხრიდან დღემდე არ განხორციელებულა უკანონოდ მიღებული თანხის დაბრუნება. აღნიშნულიდან გამომდინარე სოციალური მომსახურების სააგენტოს ბაღდათის რაიონული განყოფილება ითხოვს ხ---- დე---ეს დაეკისროს უკანონოდ (ზედმეტად) მიღებული თანხის 200 ლარის სახელმწიფო ბიუჯეტის სასარგებლოდ ანაზღაურება.

2. მოპასუხის პოზიცია

2018 წლის 12 აპრილის სასამართლო შეტყობინების საჯაროდ გავრცელების შესახებ განჩინებით, ქუთაისის საქალაქო სასამართლოს ვებ. გვერდზე (www.geocourts.ge) და ბაღდათის მაგისტრატი სასამართლოს შენობაში თვალსაჩინო ადგილზე გამოქვეყნებულ იქნა პუბლიკაცია, რომლითაც მოპასუხე ხ---- დე---ეს ეცნობა მის წინააღმდეგ შეტანილი სარჩელის, სასარჩელო მოთხოვნის შესახებ, მაგრამ მოპასუხეს შესაგებელი არ წარმოადგინა, არც მისი წარმოუდგენლობის საპატიო მიზეზების შესახებ არ უცნობებია სასამართლოსათვის. 2018 წლის 24 მაისის სასამართლო შეტყობინების საჯაროდ გავრცელების შესახებ განჩინებით, ქუთაისის საქალაქო სასამართლოს ვებ. გვერდზე (www.geocourts.ge) და ბაღდათის მაგისტრატი სასამართლოს შენობაში თვალსაჩინო ადგილზე გამოქვეყნებულ იქნა პუბლიკაცია, რომლითაც მოპასუხე ხ---- დე---ეს ეცნობა სასამართლო სხდომის შესახებ, მაგრამ მოპასუხე ასევე არ გამოცხადდა სასამართლო სხდომაზე შესაბამისად მისი პოზიცია სარჩელთან დაკავშირებით სასამართლოსათვის უცნობია.

3. ფაქტობრივი გარემოებები.

3.1. უდავო ფაქტობრივი გარემოებები

3.1.1. მოპასუხე ხ---- დე---ის ოჯახი დარეგისტრირებული იყო სოციალურად დაუცველი ოჯახების მონაცემთა ერთიან ბაზაში 2013 წლის აგვისტოდან და იღებდა საარსებო შემწეობის თანხას;

სასამართლო ეყრდნობა შემდეგ მტკიცებულებებს.

- სარჩელი.
- გადაწყვეტილება სოციალური დახმარების დანიშვნის შესახებ.
- მხარის ახსნა-განმარტება.

3.1.2. ლ----- ცხ-----ე (პ/ნ 0-----) იყო არის ხ---- დე---ის ოჯახის წევრი. ლ----- ცხ-----ე გარდაიცვალა 2017 წლის 09 მაისს.

სასამართლო ეყრდნობა შემდეგ მტკიცებულებებს.

- სარჩელი.
- მხარის ახსნა-განმარტება.

3.1.3. სოციალური მომსახურების სააგენტოს 2017 წლის 05 ოქტომბრის #04/62491 მომართვით ამავე სააგენტოს ბალდათის განყოფილებისათვის ცნობილი გახდა სოციალური დახმარების მიმღებ იმ ბენეფიციართა ვინაობა, რომელთა ოჯახის წევრიც გარდაიცვალა.

სასამართლო ეყრდნობა შემდეგ მტკიცებულებებს.

- 2017 წლის 05 ოქტომბრის #04/62491 წერილი.
- მხარის ახსნა-განმარტება.

3.1.4. 2017 წლის 09 ოქტომბრის #04-06-07/1930, 2017 წლის 31 ოქტომბრის N 04-06-07/1999 და 2017 წლის 28 დეკემბრის N 04-06-07/ 2297 წერილებით მოპასუხე ხ---- დე---ეს ეცნობა, რომ სსიპ სოციალური სერვისების განვითარების სააგენტოს ინფორმაციის თანხმად, მისი ოჯახის წევრს ლ----- ცხ-----ეს (პ/ნ 0-----) უფიქსირდება სტატუსი „გარდაცვალება“, რის შესახებაც ოჯახს კანონმდებლობით განსაზღვრულ ვადაში სააგენტოსთვის არ უცნობებია, ასევე ეცნობა ზედმეტად მიღებული თანხის უკან დაბრუნების შესახებ.

სასამართლო ეყრდნობა შემდეგ მტკიცებულებებს.

- სსიპ სოციალური მომსახურების სააგენტოს ბალდათის რაიონული განყოფილების 2017 წლის 31 ოქტომბრის N 04-06-07/1999 წერილი.
- სსიპ სოციალური მომსახურების სააგენტოს ბალდათის რაიონული განყოფილების 2017 წლის 28 დეკემბრის N 04-06-07/ 2297 წერილი.
- სსიპ სოციალური მომსახურების სააგენტოს ბალდათის რაიონული განყოფილების 2017 წლის 09 ოქტომბრის #04-06-07/1930 წერილი.

3.1.5. ხ---- დე---ის ოჯახზე ზედმეტად გაცემულმა საარსებო შემწეობის თანხამ შეადგინა 200 ლარი;

სასამართლო ეყრდნობა შემდეგ მტკიცებულებას.

- სსიპ სოციალური მომსახურების სააგენტოს ბალდათის რაიონული განყოფილების 2017 წლის 31 ოქტომბრის N 04-06-07/1999 წერილი.
- სსიპ სოციალური მომსახურების სააგენტოს ბალდათის რაიონული განყოფილების 2017 წლის 28 დეკემბრის N 04-06-07/ 2297 წერილი.
- მხარის ახსნა-განმარტება.

3.2. სადავო ფაქტობრივი გარემოებები:

3.2.1. საქმისათვის არსებითი მნიშვნელობის მქონე ფაქტობრივ გარემოებებს მხარე სადავოდ არ ხდის.

სამოტივაციო ნაწილი

4. შემაჯამებელი სასამართლო დასკვნა

სარჩელის ფაქტობრივი და სამართლებრივი საფუძვლიანობის შემოწმების, მხარის ახსნა-განმარტებების მოსმენისა და საქმეში არსებულ მტკიცებულებათა სამართლებრივი შეფასების შედეგად სასამართლო მივიდა იმ დასკვნამდე, რომ სარჩელი საფუძვლიანია და უნდა დაკმაყოფილდეს.

3. კანონები, რომლებითაც სასამართლომ იხელმძღვანელა

- „ქვეყანაში სიღატაკის დონის შემცირებისა და მოსახლეობის სოციალური დაცვის სრულყოფის ღონისძიების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2010 წლის 24 აპრილის №126 დადგენილება;
- საქართველოს მთავრობის 2006 წლის 28 ივლისის №145 დადგენილება;
- საქართველოს სამოქალაქო კოდექსი;

6. სამართლებრივი შეფასება

„ქვეყანაში სიღატაკის დონის შემცირებისა და მოსახლეობის სოციალური დაცვის სრულყოფის ღონისძიების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2010 წლის 24 აპრილის №126 დადგენილების მე-6 მუხლის (ოჯახის უფლებამოსიანობა) პირველი ნაწილის „გ“ და „დ“ ქვეპუნქტების თანხმად განაცხადის შევსება და სააგენტოში ჩაბარება ადასტურებს, რომ ოჯახი თანახმაა: რომ სააგენტომ ნებისმიერი წყაროდან მოიპოვოს საჭირო ინფორმაცია, რომელიც უკავშირდება ოჯახის ან მისი ცალკეული წევრ(ებ)ის იდენტიფიკაციას, ფინანსურ და ქონებრივ მდგომარეობას, პერსონალურ და სხვა მონაცემებს, რაც უკავშირდება მონაცემთა ბაზაში რეგისტრაციას; ოჯახის მუდმივი საცხოვრებელი ადგილის, დემოგრაფიული (ოჯახის წევრთა რაოდენობის გაზრდა ან შემცირება) ან სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობის შეცვლის შესახებ აცნობოს სააგენტოს ამ ცვლილებიდან ერთი თვის ვადაში;

საქართველოს მთავრობის 2006 წლის 28 ივლისის №145 დადგენილების მე-6 მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად საარსებო შემწეობის ოდენობა ერთსულიანი ოჯახისათვის არის 60 (სამოცი) ლარი, ამავე მუხლის მე-3 ნაწილის თანახმად ორ და მეტსულიანი ოჯახების შემთხვევაში ამ მუხლის მე-2 პუნქტით გათვალისწინებული ერთსულიანი ოჯახისათვის დადგენილი საარსებო

შემწეობის ოდენობას მეორე და ოჯახის ყოველ მომდევნო თითოეულ წევრზე ემატება 48 ლარი.

ამავე დებულების მე-9 მუხლის მე-2 პუნქტის „ა“ და „ბ“ ქვეპუნქტების თანახმად სააგენტო უფლებამოსილია: ა) სისტემატურად შეამოწმოს საარსებო შემწეობის მიმღები ოჯახი (ოჯახის გაერთიანების ან გაყოფის, ოჯახის წევრთა სოციალური სტატუსის, დასაქმების, რაოდენობის და/ან ოჯახის სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობის სხვა არსებითი ცვლილებების გამოსავლენად); ბ) არსებული/გამოვლენილი ფაქტების გათვალისწინებით მიიღოს გადაწყვეტილება შემწეობის დანიშვნის, დანიშვნაზე უარის თქმის, შეჩერების, შეწყვეტის, ზედმეტად გაცემული შემწეობის დაქვითვის (უკან დაბრუნების) ან/და შემწეობის ოდენობის გადაანგარიშების შესახებ;

საქართველოს მთავრობის 2006 წლის 28 ივლისის №145 დადგენილების მე-10 მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტის თანახმად საარსებო შემწეობის მიმღები ოჯახი ვალდებულია: დაუყოვნებლივ აცნობოს სააგენტოს ოჯახის წევრთა შემადგენლობაში მომხდარი ცვლილებები (წევრის გარდაცვალება, დაბადება, ქორწინება, საზღვარგარეთ სამ თვეზე მეტი ვადით წასვლა და სხვ.);

ამავე დებულების მე-11 მუხლის მე-16 პუნქტის თანახმად, ზედმეტად დარიცხული საარსებო შემწეობის დაქვითვა (უკან დაბრუნება) შესაძლებელია სააგენტოს გადაწყვეტილებით ოჯახისათვის დანიშნული საარსებო შემწეობიდან.

დასახელებულ ნორმათა ანალიზი ცხადყოფს, რომ სოციალური მომსახურეობის სააგენტოს ბალდათის განყოფილება ვალდებულია აცნობოს სააგენტოს იმ გარემოების დადგომის შესახებ, რომელსაც თან სდევს ფულადი დახმარების გაცემის შეწყვეტა, ამ გარემოების წარმოშობიდან არა უგვიანეს ერთი თვის ვადაში; ასევე სააგენტო უფლებამოსილია ზედმეტად დარიცხული დახმარების დაქვითვა (უკან დაბრუნება) განხორციელოს ოჯახისათვის საარსებო შემწეობიდან.

განსახილველ შემთხვევაში დადგენილია, რომ ხ---- დე---ის ოჯახი იყო რეგისტრირებული სოციალურად დაუცველი ოჯახების მონაცემთა ერთიან ბაზაში. ასევე დადგენილია რომ ხ---- დე---ის ოჯახის წევრი ლ----- ცხ-----ე (პ/ნ 0-----) გარდაიცვალა 2017 წლის 09 მაისს, რის შესახებაც ოჯახი ვალდებული იყო აღნიშნულის შესახებ ეცნობებინა სააგენტოსათვის ამ გარემოების წარმოშობიდან არა უგვიანეს ერთი თვისა.

ამდენად დადგენილია, რომ ბენეფიციარის ხ---- დე---ის ოჯახზე თანხის ჩარიცხვა განხორციელდა სათანადო სამართლებრივი საფუძვლის გარეშე, რადგან აღარ არსებობდა უფლებამოსილი ორგანოს იმ ვალდებულების წარმოშობის საფუძველი, რომლის ძალითაც იგი ახდენდა მოპასუხის

ანგარიშზე თანხის ჩარიცხვას. აქედან გამომდინარე, მოსარჩელეს უფლება აქვს უსაფუძვლო გამდიდრების მარეგულირებელ ნორმებზე დაყრდნობით მოითხოვოს მოპასუხისათვის უსაფუძვლოდ ჩარიცხული თანხების უკან დაბრუნება.

6.2. სასამართლო განმარტავს, რომ ადმინისტრაციულ სამართალწარმოებაში გარდა ადმინისტრაციული კანონმდებლობისა, გამოიყენება საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის ნორმები, რომელიც ასევე არეგულირებს მოცემულ ურთიერთობას. სასამართლო განმარტავს, რომ განსახილველ შემთხვევაში გამოყენებულ უნდა იქნას საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის ის ნორმები, რომლებიც არეგულირებს უსაფუძვლო გამდიდრებას, რომელთა თანახმადაც პირის მოთხოვნის დაკმაყოფილებისათვის სახეზე უნდა იყოს გარკვეული კუმულატიური წინაპირობები, კერძოდ: ა) მოპასუხე უნდა გამდიდრდეს; ბ) მოპასუხის გამდიდრება უნდა გამოიწვიოს მოსარჩელის ქმედებამ, - ქმედებასა და შედეგს შორის უნდა არსებობდეს მიზეზობრივი კავშირი; გ) მოპასუხის გამდიდრება, როგორც შედეგი, უნდა იყოს უკანონო, ანუ მას არ უნდა ჰქონდეს კანონისმიერი შესაძლებლობა კომპენსაციის გარეშე მიითვისოს აღნიშნული ქონება. რომელიმე ამ პირობის არარსებობა გამორიცხავს უსაფუძვლო გამდიდრების საფუძველზე პირის მოთხოვნის დაკმაყოფილებას, ამიტომ ცალკე და ერთობლივად უნდა დადგინდეს თითოეული მათგანის არსებობა.

განსახილველ შემთხვევაში სასამართლო ყურადღებას მიაქცევს იმ გარემოებას, რომ მოპასუხემ მოსარჩელისაგან მიიღო კონკრეტული ოდენობის თანხა, რასაც ცხადია მოჰყვებოდა მისი გამდიდრება, რაც, როგორც აღინიშნა, გამოწვეული იყო მოსარჩელის ქმედებით. ამასთან, საყურადღებოა ისიც, რომ თანხის გადარიცხვა ყოველგვარი სამართლებრივი საფუძვლის გარეშე განხორციელდა, შესაბამისად, მოპასუხის გამდიდრება და მიზეზობრივი კავშირის არსებობა მოსარჩელის ქმედებასა და მოპასუხის გამდიდრებას შორის უდავოდ სახეზეა. ასევე, არ იკვეთება გამდიდრების ანაზღაურების გარეშე მიითვისების შესაძლებლობის კანონისმიერი თუ სახელშეკრულებო საფუძვლები. ამდენად, სავსებით შესაძლებელია სადავო ურთიერთობის მოსაწესრიგებლად ზიანის ანაზღაურების მარეგულირებელი ნორმების გამოყენება, კერძოდ კი, სამოქალაქო კოდექსის 317-ე და 394-ე მუხლებით. მოპასუხემ მოსარჩელისგან ყოველგვარი საფუძვლის გარეშე მიიღო 200 ლარი, რითაც ზიანი მიაღდა სახელმწიფო ბიუჯეტს.

ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, სოციალური მომსახურების სააგენტოს სარჩელი საფუძვლიანია, იგი უნდა დაკმაყოფილდეს და მოპასუხე ხ--- დე---ეს უნდა დაეკისროს 200 ლარის გადახდა.

7. საპროცესო ხარჯები

7.1. საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის მე-9 მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად სახელმწიფო ბაჟი არ გადაიხდება სახელმწიფო სოციალური დაცვის საკითხთან დაკავშირებით აღძრულ სარჩელზე.

საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 55-ე მუხლის მე-3 ნაწილის შესაბამისად თუ ორივე მხარე განთავისუფლებულია სასამართლო ხარჯების გადახდისაგან, მაშინ სასამართლოს მიერ საქმის განხილვასთან დაკავშირებით გაწეულ ხარჯებს გაიღებს სახელმწიფო აღნიშნულის გათვალისწინებით მხარეები გათავისუფლებულნი არიან სახელმწიფო ბაჟის გადახდისაგან.

ს ა რ ე ზ ო ლ უ ც ი ო   ნ ა წ ი ლ ი

სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის პირველი, მე-2, მე-9, მე-12, საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის მე-8 მუხლით, 55-ე, 243-244-ე, 248-ე, 249-ე, 257-ე, 364-ე და 369-ე მუხლებით,

გ ა დ ა წ ყ ვ ი ტ ა :

1. სსიპ სოციალური მომსახურების სააგენტოს ბალდათის რაიონული განყოფილების უფროსის ე----- ლო---ის სარჩელი დაკმაყოფილდეს.
2. მოპასუხე ხ---- დე---ეს დაეკისროს უკანონოდ მიღებული ფულადი სოციალური დახმარების - 200 (ორასი) ლარის ანაზღაურება სახელმწიფო ბიუჯეტის სასარგებლოდ. თანხის შეტანა მოხდეს შემდეგ ანგარიშებზე: ბანკის კოდი - TRESGE22, ანგარიშის ნომერი - GE 24NB0330100200165022, სახელმწიფო შემოსულობების სახაზინო კოდი - 302009921.
3. მხარეები გათავისუფლებულნი არიან სახელმწიფო ბაჟის გადახდისაგან.
4. გადაწყვეტილება შეიძლება გასაჩივრდეს სააპელაციო საჩივრის შეტანის გზით ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატაში (მის. ქ.ქუთაისი, ნიუპორტის ქუჩა №32) ბალდათის მაგისტრატი სასამართლოს მეშვეობით (მის. ქ. ბალდათი, ვაჟა-ფშაველას ქუჩა №7) მხარეთათვის დასაბუთებული გადაწყვეტილების გადაცემიდან 14 დღის ვადაში.

მანანა ნიკაჭაძე
მოსამართლე

